

INTAKE

WERKKAART 1

Gebruik deze kaart gedurende de intakeperiode met ouders en jeugdige

HERKENNEN EN SCREENEN

Breng de situatie in kaart. Onderstaande instrumenten kunnen daar bij helpen:

- KEES
- FamilieScan
- Onze Scheiding
- MASIC

OUDERSCHAPSPLAN

Hierin staan afspraken over:

- Verdeling van zorg- en opvoedingstaken.
- Omgang met de kinderen.
- Elkaar op de hoogte houden over belangrijke onderwerpen.
- Verdeling van kosten en eventuele alimentatie.
- Bespreken van wensen van de kinderen.

BESCHERMENDE FACTOREN

Breng in kaart met jeugdige en beide ouders of er sprake is van:

Zie ook §2.3 en 2.4 in de richtlijn.

- Emotioneel stabiele (stief)ouders.
- Ouders stellen welzijn kind voorop.
- Erkenning van het belang van de andere ouder.
- Ouders kunnen samenwerken, communiceren en afspraken maken en nakomen.
- Acceptatie van de scheiding.
- Bereidheid van ouders om hulp te accepteren.

GEZINSSITUATIE

Breng in kaart met beide ouders:

- Ouderlijke conflicten
- Status van de scheiding
- Gezagssituatie
- Woonsituatie
- Nieuwe gezinsleden
- Scheidingsmelding
- Rol netwerk
- Migratie
- Rol geloof

ERNST VAN DE PROBLEMEN

Breng in kaart met jeugdige en beide ouders, de school en het netwerk van het gezin of er sprake is van:

Zie ook §2.2 in de richtlijn.

- Leeftijdsspecifieke problemen van de jeugdige.
- Loyaliteitsconflicten.
- Parentificatie.
- Een van de ouders niet meer (willen) zien.
- Verminderde schoolprestaties.
- Psychosociale problemen bij de jeugdige, waaronder trauma. Raadpleeg CAP-J, DSM-5.

RISICOFACTOREN

Breng in kaart met jeugdige en beide ouders of er sprake is van:

Zie ook §2.3 en 2.4 in de richtlijn.

- Familiaal geweld.
- Ernst en duur van ruzie tussen ouders.
- Slechte band met een van de (stief)ouders.
- Bijkomende veranderingen, zoals financiële problemen of nieuwe school.
- Psychische problemen bij de ouder(s).

REGELINGEN EN AFSPRAKEN

Bepaal de mogelijkheden voor een zorg- of omgangsregeling en kom tot afspraken met beide ouders. Houd rekening met:

- De mening, wens en behoeften van het kind.
- Risicofactoren, vooral de mate van ouderlijk conflict.
- Ontwikkelingsfase van het kind.
- Woonsituatie.
- Afspraken in het ouderschapsplan.

ALS EEN GESPREK MET BEIDE OUDERS NIET MOGELIJK IS

Bijvoorbeeld doordat ouders tijdens het gesprek ernstig ruzie blijven maken. Of doordat één van beide ouders kampt met een trauma, hechtings- of psychiatrische problemen? Handel dan als volgt:

- Oordeel niet en constateer naar beide ouders dat het samen niet lukt.
- Vraag aan beide ouders toestemming om met ieder apart in gesprek te gaan.
- Blijf in de rol van procesbegeleider en niet van hulpverlener.
- Erken de pijn van ouders. Maar handel in het belang van het kind.
- Spreek de ouders aan op hun eigen verantwoordelijkheid.
- Informeer altijd beide ouders over alle gesprekken en afspraken.
- Bespreek zo nodig een verwijzing naar de volwassen GGZ.

GOED OM TE WETEN

Wat zegt de wet?

De belangrijkste punten uit de Wet Bevordering voortgezet ouderschap en zorgvuldige scheiding:

- Een jeugdige over wie de ouders gezamenlijk het gezag uitoefenen, heeft recht op gelijkwaardige verzorging en opvoeding door beide ouders.
- Beide ouders hebben het recht om hun kind over wie zij gezamenlijk het gezag uitoefenen te verzorgen en op te voeden, ook na de scheiding.

Samenwerken

- Richt de begeleiding altijd zowel op ouders als jeugdige.
- Raadpleeg anderen waar nodig, zoals de school, huisarts of het netwerk van het gezin.
- Vraag hiervoor altijd toestemming van beide ouders.

Lichte(re) problemen

STEUN EN/OF HULP AAN OUDERS EN GEZINNEN

Zie ook §3.5 in de richtlijn.

OUDERLIJKE CONFLICTEN

- Counseling.
- Communicatietraining.
- Conflicthantering.

TIJDENS SCHEIDING

- (Familie) mediation.
- Omgangsbemiddeling.
- ScheidingsATLAS.
- Stimuleer deelname aan programma's voor kinderen.
- Voorlichting over ouderschap.

NA SCHEIDING

- Opvoedprogramma's (zoals Triple P).
- Programma's voor relatieondersteuning.
- Programma's voor nieuwe gezinnen/stiefouders.
- Omgangsbemiddeling en begeleiding.

STEUN EN/OF HULP AAN JEUGDIGEN

Zie ook §3.4 in de richtlijn.

VOOR, TIJDENS EN NA DE SCHEIDING

- Pas individuele hulpverlening toe.
- Zorg dat duidelijk is bij wie het kind terecht kan.
- Stimuleer deelname aan laagdrempelige scheidingsprogramma's:
  - o Dappere Dino's (CODIP-NL 6-8 jaar).
  - o !JES het brugproject.
  - o KIES: Kinderen In Een Scheiding.
  - o Stoere Schildpadden.

Zware problemen

STEUN / HULP AAN OUDERS EN GEZINNEN

Zie ook §3.5 in de richtlijn.

OUDERLIJKE CONFLICTEN

- Veilig Thuis doet onderzoek.
- Advies voor maatregelen: in het uiterste geval ondertoezichtstelling of uithuisplaatsing.
- Veiligheidsplan.
- Conflicthantering.
- Mogelijk behandeling in de volwassen GGZ.
- Forensische Mediation: ouderschapsonderzoek.
- Systeemtherapie.

TIJDENS EN NA SCHEIDING

- BRAM.
- Kinderen uit de Knel.
- Individuele psychische hulpverlening (bijvoorbeeld EMDR).
- Ouderschap Na Scheiding.
- Ouders Werken Samen (voor LVB groep).
- Omgangsbegeleiding (bijvoorbeeld Ouderschap Blijft).
- Omgangshuizen.

STEUN / HULP AAN JEUGDIGEN

Zie ook §3.4 in de richtlijn.

TIJDENS SCHEIDING

- Veilig Thuis.
- Bijzondere Curator.

NA SCHEIDING

- Ouderschap Blijft.
- Rouwverwerking.
- Traumaverwerking.
- Bijzondere curator.

VOOR, TIJDENS EN NA SCHEIDING

- Zorg voor een neutrale plek en/of persoon (steunfiguur) voor het kind.

SITUATIE VERBETERD?

JA / VOLDOENDE

Zorg voor een goede afsluiting en een evaluatiegesprek met beide ouders en jeudige(n).

NEE

Overweeg een andere begeleiding, behandeling of interventie in te zetten. Werk zo nodig multidisciplinair samen. Lukt dat niet? Overweeg en adviseer opnieuw raadpleging van de rechter over wijziging zorg- en/of omgangsregeling. Of overweeg aan de hand van de Meldcode of het nodig is Veilig Thuis in te schakelen

 Meer over begeleiding, behandelingen en interventies is te vinden in hoofdstuk 3 van de richtlijn.